

معرفی یک الگوی تعیین مسیرهای شبکه مسیرهای دوچرخه‌سواری: مطالعه موردی شهر قم

رضا اسدالهی، کارشناس ارشد راه و ترابری

rezaasadollahi@yahoo.com, 09122151350

چکیده

دوچرخه‌سواری، یکی از روش‌های جابجائی شهری است که اغلب مورد توجه برنامه‌ریزان و کاربران شهری بوده است. نبود زیرساخت‌های مناسب و مطمئن در کشور، عاملی است که موجب شده تا استقبال چندانی از این شیوه حمل و نقل صورت نگیرد. یک مکانیزمی که بتواند شبکه مناسب حمل و نقل دوچرخه‌سواری را در شهرها تعیین کرده و قابلیت اجرایی داشته باشد، کمک شایانی در جهت بهبود برنامه‌ریزی دوچرخه‌سواری خواهد کرد. در این مقاله الگویی معرفی می‌شود که براساس شاخص‌های امکان‌سنجی دوچرخه‌سواری شامل شاخص‌های دیویس، شاخص سازگاری دوچرخه و سطح سرویس دوچرخه، قادر به تعیین مسیرهای شبکه دوچرخه‌سواری است. الگوی ارائه شده را می‌توان در مقیاس هر شهر با ابعاد واقعی پس از گردآوری اطلاعات مورد نیاز اجرا و شبکه پیشنهادی را ارزیابی نمود. تابع هدف مدل شامل کاهش هزینه‌های اجرایی، کاهش زمان سفر، افزایش میزان مناسبت مسیر و کاهش تعداد تقاطعات واقع در مسیر دوچرخه است. الگوی ارائه شده در قالب یک نمونه واقعی برای شهر قم پیاده‌سازی و شبکه دوچرخه‌سواری برای این شهر تعیین شد. در الگوی پیشنهادی، مسیرهای انتخابی به پارامترهای هندسی و مشخصات ترافیکی معابر وابسته بوده و مسیرهایی انتخاب می‌شود که از لحاظ ایمنی، هندسی و امکان‌پذیری، مناسب دوچرخه‌سواری بوده و این مسیرها لزوماً بر مسیرهای کوتاه مبدأ - مقصد منطبق نیست.

کلمات کلیدی: الگوی تعیین مسیر، شبکه حمل و نقل، مسیر دوچرخه‌سواری